

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 311/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan s. r. o., Užhorodská 21, Košice, IČO 47 231 785, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Daniel Blyšťan, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 1 Pn 179/2020/8802-15 z 13. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 18. januára 2021 doručená a 11. mája 2021 doplnená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 179/2020/8802-15 z 13. novembra 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 27. januára 2020 trestné oznámenie doplnené podaniami z 24. apríla 2020 a 31. júla 2020 pre podozrenie z trestných činov krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“). Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice (ďalej len „policajt“) ČVS: ORP-1167/3-VYS-KE-2020 z 10. septembra 2020 bolo ním podané trestné oznámenie odmietnuté podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Okresná prokuratúra svojím uznesením č. k. 1 Pn 179/2020/8802-15 z 13. novembra 2020 zamietla ako nedôvodnú

sťažovateľom podanú sťažnosť proti uzneseniu policajta, a to podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ v doplnení podanej ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 11. mája 2021 poskytol informáciu, že podaním na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaným v predsúdnom konaní prokurátorom podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. 11/2019 z 28. novembra 2019 účinného od 1. januára 2020 sa domohol nápravy v prípravnom konaní, keď Krajská prokuratúra v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) svojím prípisom č. k. 1 Pn 179/20/8802 z 28. januára 2021 rozhodla o tom, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry v spojení s uznesením policajta ČVS: ORP-1167/3-VYS-KE-2020 z 10. septembra 2020 bolo vydané predčasne. V nadväznosti na tento záver krajská prokuratúra postupom podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) rozhodla o vydaní pokynu okresnej prokuratúre na zabezpečenie postupu policajta podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ktorému boli uložené aj konkrétne povinnosti v rámci vyšetrovania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nesúhlasí s právnymi závermi napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, ktoré považuje za arbitrárne a nepochybne vedúce vo svojich dôsledkoch k vylúčeniu komplexného a náležitého prešetrenia skutkov ním uvádzaných v podanom trestnom oznámení a jeho doplneniach vrátane vylúčenia reálnej možnosti jeho ochrany formou trestného konania a popretia pozitívneho záväzku Slovenskej republiky dôkladne, efektívne, nestranne a spravodlivo vyšetrovať skutky týkajúce sa práv vyplývajúcich z dohovoru a ústavy. V konkrétnostiach sťažovateľ spochybňuje a podrobne argumentačne vyvracia právne závery, ku ktorým dospela okresná prokuratúra vo svojom napadnutom uznesení a ktoré sa týkajú jej záverov o tom, že *«(i) dôkazy predložené sťažovateľom nie sú spôsobilé spochybnit' závery vyšetrovateľa o tom, že podozrivý konal v mene svojich klientov, a teda nekonal vo svojom mene, ale tak ako to od neho klienti vyžadovali, (ii) podozrivý neuvádzal nepravdu, pretože z verejne dostupných zdrojov zabezpečených v spise je zrejmé, že oznamovateľ bol trestne stíhaný a že figuroval v prevode nehnuteľnosti [REDAKOVANÉ], (iii) oznamovateľ zaslal e-mail s názvom „podstatný dôkaz“, avšak ho neopatril zaručeným elektronickým podpisom, a preto bol tento e-mail založený do ostatného spisového materiálu rovnopisu spisu, (iv) rozhodnutie Okresného súdu Košice I, spisovej značky 40C/4/2019 zo dňa 25.februára 2019 sa nevzťahuje na objasňovanie tejto konkrétnej veci prejednávanej v zmierovacom konaní SAK nakoľko úlohou zmierovacieho konania pred SAK je dojednanie zmiernosti medzi členmi SAK a pre splnenie svojej úlohy SAK musí poznať okolnosti, a teda oznamovateľ sa s týmito zisteniami mal obrátiť na orgán, ktorý rozhodnutie vydal, nakoľko orgány činné v trestnom konaní nie sú oprávnené v tejto veci konať, (v) sám oznamovateľ vo svojom podaní uviedol, že pracovný pomer s advokátkou [REDAKOVANÉ] skončil dohodou, z čoho vyplýva, že nie je pravdou, že by bol prepustený a už vôbec nie, že kvôli podaniu [REDAKOVANÉ] na SAK, ale kvôli jeho povesti, napr. aj v súvislosti s jeho obvinením zo spáchania trestného činu, (vi) v danom prípade nedošlo k naplneniu ani objektívnej stránky skutkovej podstaty žiadneho iného trestného činu, teda neboli zistené žiadne skutočnosti odôvodňujúce postup na začatie trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. alebo na postup podľa ustanovenia § 197 ods. 2 tr. por.,*

a preto vyšetrovateľ rozhodol ta, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého uznesenia a nakoniec (vii) žiadna z okolností uvádzaných oznamovateľom v jeho trestnom oznámení zo dňa 27.1.2020 doplneného podaniami zo dňa 24. apríla 2020 a 31. júla 2020 ani v jeho sťažnosti zo dňa 16. septembra 2020 doplnenej dňa 21. septembra ani náznaku nezakladá podozrenie z vyššie uvedených trestných činov.».

5. K všetkým predmetným argumentom sťažovateľ predstrel vlastnú, veľmi podrobnú argumentáciu, na ktorú v napadnutom uznesení okresnej prokuratúry nedostal adekvátnu odpoveď, čím tak okresná prokuratúra postupovala nielen arbitrárne, ale aj rezignačne vo vzťahu k povinnosti štátu zabezpečiť efektívnu ochranu jeho súkromia a rodinného života formou účinnej trestnoprávnej ochrany.

6. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Základné právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1, čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I v konaní pod sp. zn. IPn 179/2020/8802 a jeho uznesením zo dňa 13.11.2020 porušené boli.

II. Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I pod sp. zn. IPn 179/2020/8802 z 13.11.2020 zrušuje a vracia na nové konanie a rozhodnutie.

III. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1000 EUR...

IV. Okresná prokuratúra Košice I je povinná uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 460,90 EUR...”

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel

princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

11. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, IV. ÚS 463/2020).

12. Petit sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti smeruje proti uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 179/2020/8802-15 z 13. novembra 2020, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa podaná proti uzneseniu policajta ČVS: ORP-1167/3-VYS-KE-2020 z 10. septembra 2020, ktorým bolo ním podané trestné oznámenie odmietnuté podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Sťažovateľ žiada napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a rozhodnutie. Z doplnenia podanej ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 11. mája 2021 vyplýva, že sťažovateľ sa podaním na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaným v predsúdnom konaní prokurátorom podľa príkazu generálneho prokurátora domohol vydania pokynu krajskou prokuratúrou podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre na postup podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, teda začatia trestného stíhania vo veci prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorý má byť zabezpečený policajtom prostredníctvom okresnej prokuratúry.

13. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

14. Z prípisu krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 187/20/8800 z 28. januára 2021 je zrejmé, že podriadenej prokuratúre bol vydaný záväzný pokyn na zabezpečenie postupu podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku policajtom, čím tak z materiálneho hľadiska došlo k odstráneniu sťažovateľom namietaného porušenia ním označených práv podľa ústavy a dohovoru prostredníctvom

nadriadeného orgánu sťažovateľom označeného porušovateľa jeho práv. Vzhľadom na to, že sťažovateľ predmetný prostriedok nápravy využil a tento aj viedol k náprave, ktorej sa sťažovateľ domáhal v konaní pred ústavným súdom, pristúpil ústavný súd k odmietnutiu podanej ústavnej sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (taký charakter vecne nadobudla postupom orgánov prokuratúry, teda ich vyhovením sťažovateľovi). Postupovať podľa sťažovateľom označeného nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 174/2019 z 12. novembra 2020 nie je vhodné z dôvodu, že v tomto prípade už pred rozhodovaním o predbežnom prerokovaní návrhu bola zjednaná náprava sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru krajskou prokuratúrou, ktorá síce nezrušila napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry, ale v dôsledku postupu podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku sa trestná vec sťažovateľa ako poškodeného dostáva do štádia trestného stíhania, čím tak z napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry neplynú žiadne právne dôsledky pre sťažovateľa. V dôsledku toho medzi ním označenými základnými právami podľa ústavy a právom podľa dohovoru a napadnutým uznesením okresnej prokuratúry nie je vecná príčinná súvislosť.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2021

Libor Duľa
predseda senátu